

Mindedigt over Ole Bull.

(Fremsagt i Bergens Theater den 23de August
1880 af Hr. Skuespiller Michelsen.)

Kranset er Graven!

Evighedshaven

aabned sin Havn

for ham, den sidste,

vi vilde miste.

Vemod og Savn

Minderne jage

frem og tilbage,

Bull, om dit Navn.

Vi ser en Yngling staa i Livets Vaar
med Hjerselagets store, sunde Varme,
med Offervilje og med aabne Arme:
han vil erobre Kunstens Odelsgaard.

Og selv han sætter hele Livet ind
i denne Gjerning, — „Norges Kunst skal
rejses
og paa dens Templer Norges Flag skal
hejSES“,
det var Begejstringstanken i det unge Sind.

Han elsked Norge som en Søn sin Mor,
og Landets Ære var for ham det første.
I dette Livssyn voxte han sig stor,
og Saga skrive vil: Han var den største.
Hvem har ei følt den underbare Magt,
der i hans Toner levede og strømmed? —
Hvem gav ham alle disse rige Drømme?
Hvem havde Varmen i hans Toner lagt?

Det for sin Kjærlighed han fik igjen,
det var hans Moders — Norges — Vugge-
gave;
den bedste Blomst, hun ejed i sin Have,
den gav hun ham, sin Søn, sin bedste Ven.

Hans Liv er endt. Det var en fortsat Vaar;
thi gammel Ole Bull blev ingensinde,
og aldrig heller ældes skal hans Minde,
som Yngling han i Sagahallen staar.

Kranset er Graven.

Evighedshaven

aabner sin Havn

for Dig, Du sidste,

vi vilde miste.

Men om dit Navn

Norge skal binde

en Krans, og Dit Minde

aldrig skal svinde.

Som Nordlys det skal

straale i Mindernes Evighedshal.

Bergen den 24de August.

Ole Bulls Vigsbegængelse fandt igaar Sted og er vistnok noget af det mest Storartede og det Høitideligste som vor By nogensinde har været Vidne til.

Byen selv var klædt til Sørgefest: Saa godtjom alle Forretningslokaler vare lukkede; Gaderne vare bestrøede med Grønt. Der slagedes rundt om i den hele By, ligesom ogsaa paa Landstederne udenfor samme. Fra de offentlige som fra de private Bygninger; paa Triangelen og paa Tydslebryggen, samt paa Skibene paa Havnen vaiede Flag paa halv Stang. Den største Del af Byens Damer vare klædte i Sort.

Sørgefesten tog sin Begyndelse Kl. 10 Formiddag paa Ole Bulls Villa Pysøen, hvorhen hans Slægt og Venner samt Byens Autoriteter og Haandværkerforeningens Sangforening ankom med Dampskibet „Rong Sverre“. Koncertsalen, hvor den med Blomster og Krandsø aldeles overdækkede Riste stod, var rigt smykket med Grønt og Krandsø, samt med Trofæerne, fra hans mangfoldige Kunstrejser. Dagslyset var holdt ude og i dets Sted kastede en Mangfoldighed af Lys sit dæmrende Skjær over den talrige Sørgefære, der stod samlet omkring Baaren. Efterat Edvard Grieg havde præluderet paa Orgelet, affang Haandværkerforeningens Sangforening første Vers af nedenstaaende Sang, hvorefter Sognepræst Krogh til Fane holdt Talen, i hvilken han særlig dwælede ved den underfulde Gave den Afdøde havde besiddet til at tolke gjeennem sine Tøner det Vidunderlige i Naturen. Efterat Sognepræstens Tale var endt, fremstod derpaa Storthingsmand fra Søndre Bergenhus Amt W. Konow og bragte den Afdøde fra de Omkringboende og fra Folket i Almindelighed dets Tak for hvad han havde været for det. Hr. Konow omtalte Ole Bulls rige og varme Fædrelandskjærlighed, fremholdt med hvilken levende Interesse Ole Bull stedsø havde omfattet Alt hvad der rørte sig inden Folket, hvorledes han havde levet sig ind i dets Tanke og i dets Forhold og havde knyttet sig saa tæt til det, at hvor fjært han end levede fra det i Rummet, hans Tanke dog laa det lige nær. Han bragte i Grindring det eiendommelige Træk ved Ole Bulls Levesæt, at hvor ringe end den Mands Kaar var, som han mødte paa sin Vej, han var mod ham ganske den samme som mod den bedre stillede i Samfundet, den samme meddelsomme, samme hjertelige Mand, som forstod at gaa ind i den Ringes Tankegang, og som ikke følte sig for høit stillet til at betragte ham som sin Ven og sin Vigestillede. Hr. Konow sluttede sin Tale med en Tak til Ole Bull fra dette Folk, som altid vilde mindes ham i Kjærlighed. Derefter blev de følgende Vers af Sangen affungne.

I Hjemmet

(paa Lyse).

Mel. I Rosenlund, under Sagas Hæl,
Nu mødes tusinde Hjærters Trang,
I Mindets dæmrende Sale,

Nu gaar et Suk over Fjord og Vang
Og gennem duggede Dale.
Nu tier Skovens Sangerkor
Og Birken sænker sin Krone,
Hver Blomst er hyllet i Sørgeflor —
Thi nu forstummed hans Tone.

Det Liv, der spirer paa hjemlig Grund
I Folketrang og paa Tue,
Det steg forklaret i viet Stund
O Toneskjald! fra Din Bue.
Hvert Skjønhedsblink, Du maned frem,
Alt, i Din Tone bæved,
bar Længsel udad og atter hjem:
Vort Liv Du tolked og leved.

Nu har Du sunget Din Svanesang,
I Sagas Hæl er Du bænked,
Men end Din Tone har mægtig Klang:
I Folkets Bryst den sig sænked.
Og om Dit Navn den slynge skal
En Krands af straalende Minder,
Der dufter frisk mellem Fjeld og Dal,
Mens Slægter kommer og svinder.

J. G.

Riften blev derpaa baaret ud af Salen, idet det norske Flag og Stjernebanneret vatede paa hver Side af den, og af Haandværkerforeningens Sangforening blev den derpaa, efterfulgt af Sørgetoget, ført ombord, hvor den placeredes midtskibs med det norske Flag og Stjernebanneret opplantet ved hver Ende af den. „Kong Sverre“ dampede derpaa afsted. Ved Kvarven laa ikke mindre end 15 af de her hjemmehørende Dampskibe, alle slaggende paa halv Stang og med en Mængde Mennesker ombord, ventende paa at eskortere Sørgefløjen til Bergen. De formerede Linie paa hver Side af „Kong Sverre“ og med halv Fart gled Sørgetoget nu ind over Fjorden, der laa blaanende i den skønneste Solskinsbelønning. Under Sørgefløjets Defilerung fra Kvarven langs Afløen affang den paa Nordnes opstillede Procession med sænkede Faner Welhavens Sang for Ole Bulls:

Hvor sødt at favnes af Aftnens Fred,
naar Droslen fløiter i Skoven,
og Birken suser ved Elvens Bred,
og Nøkken spiller i Voven!

Der er en vemodblandet Fryd,
som Nordens Alfer male,
med dæmpet Kvad, med Harpelyd,
med Suk i dunkle Dale.

Han stod og lytted en Sommerkvæld,
og havde stemt sine Strenger;
da gik Akkorden fra Skov og Fjæld
og over duggede Enge.

Og alle Strenger klang dertil
med underbare Toner,
som Droskens Kluk og Nøkkens Spil
og Sus af Birkekroner.

Og al den Smerte, al den Lyst,
der bor i Nordens Zone,
har lagt sig drømmende til hans Bryst,
og zittrer gennem hans Tone.

O, hør den stille Melodi,
der dæmper Stormens Harm!

Din Barndom vugger sig deri
paa ømme Liljearme.

Det er den deiligste Strengklang,
der letter Længselens Vinger;
da nynner Hjærtet sin egen Sang,
mens Strengen bæver og klinger.

Der er ei Savn, der er ei Nag,
som ei hans Streng kan lindre;
han vækker med sit Trylleslag
en Vaardag i dit Indre.

O, hil dig, salige Toneskald,
med Guddomsmagt i din Bue!
Fra dig gaar Jubelens Fossefald;
du tænder Andagtens Lue.

Naar Verden lytter til dit Kvad,
og bæver ved din Vælde,
da skjælver Glemmigei'ens Blad
af Fryd paa dine Fjælde.

Da man var kommet i Nærheden af Fæstningen salutede begge Fløisflibene „Saturnus“ og „John Schøning“, hvilket besvaredes med Skud fra Fæstningen. Fra Standsen affkødes Minutskud under hele Feitideligheden. Fra Nordnæs satte Processionen sig derpaa i Gang og togede til Strandgaden hvor den sluttede sig til Sørgetoget, der skulde udgaa fra Holbergsalminding. „Kong Sverre“ gled ind til Bælebruggen hvor forskjellige militære Authoriteter og de forskjellige Korporationers Formænd samt Bjørnstjerne Bjørnson havde indfundet sig for at gøre Honneurs, og endvidere stod der 20 i Sort klædte unge Piger med florbundne Hoveder og med Blomster i Hænderne. Ligesaa var ogsaa dersteds opstillet Bergens Brigades Musikkorps, der i det samme Skibet lagde bi, med gribende Virkning hjulpede ved at spille „Sæterjentens Søndag.“ Fra Skibet af og op til Vigbaaren der var forspændt med 4 sorte Heste hvoraf hver førtes af en Staldknægt med høj Hat med derfra nedhængende langt Sørgeflor, bærer Kisten af Haandværkerforeningens Sangforening. En Række af Vogne, hvori Familiens og forskjellige indbudne Damer, kjørte derpaa frem, og efter dem fulgte Vigtoget. Foran gik Bønderne fra Balestrand og Lysøen med det norske Flag, og efter disse fulgte Haandværkerforeningens Sangforening; derpaa Musikkorps og efter dette igjen de 20 sorte klædte Damer, som bære hans Trophæer. Vigbaaren kom derpaa trukken af de 4 Heste og førte af Staldknægtene. Umiddelbart efter Kisten gik Sørgemarchallerne Consul John Grig jr. og Seilmager A. Behrens; derefter Overlæge

Danielsen der bar hans Ordener og Edvard Grig der bar Laurbærkransen af Guld fra Californien. Derefter fulgte Sørgeparrene og Processionen. Musikkorpsen spillede Chopins Sørgemarsch og Toget gik igjennem Strandgaden, der var bestrøet med Grønt og fra hvis Huse florbundne Faner vaiede, ligesom alle Vinduer vare tætbefatte med Tilskuere.

Bed Svaneapotheket, Ole Bulls Fødested og Barndomshjem, over hvis Dør hans Buste stod, omgivet af florbundne Faner med Baggrund dannet af et Skjold hvorpaa en opgaende Sol, gjordes Holdt, idet Musikkorpsen spillede og nedenstaaende Sang blev affunget:

Mel. Sæterjentens Søndag.

Du godt har holdt Ord, talt Norriges Sag
og baaret dets Ry viden Lande;

Du løftet har høit Dit Fædrelands Flag
rundt om paa de fjerneste Strande.

Ja Fyrster og Folk sin Hyldning har bragt
Din bløde og malmstærke Bue;

et Scepter den blev, som Storme har lagt,
og tændt har Begejstringens Lue.

Naar Buen Du strøg, om borte Du var,
det klang som et „Leve vort Norge!“

Thi altid Din Hug til Hjemmet Dig bar, —
alt kan for Din Kjærlighed borge.

Du elsked Dit Land, dets vejrbidte Strand,
og aldrig Du kunde det glemme,

og Folket Dig elsked, Kvinde som Mand,
de vidste, kun her var Du hjemme.

Saa Tak da for alt, for Toner, for Sang,
for Gløden Du tændte og vakte.

Hav Tak for Din kjække, mandige Gang,
hav Tak for hvert Offer, Du bragte.

Nu nedlagt er Buen, Tonen dør hen,
Det Minde dog aldrig skal svinde:

Det Norge, Du var saa fuldtro en Ven,
en Evighedskrans vil Dig binde.

J. L.

Efterat første Vers af denne Sang var affunget satte Toget sig atter i Bevægelse ned Torvet og igjennem Oscars Gade til Kirkegaarden ved Statsporten. Overalt var Veien bestrøet med Grønt, overalt vaiede florumvundne Faner, overalt en umaadelig Menneſtemaſſe, der taus og bevæget beſkuede vort store Byesbarns Tog til ſit ſidſte Hvileſted.

Paa Kirkegaarden udenfor Statsporten, paa den Plads der af Kommunen for omtrent 30 Aar ſiden var reſerberet en høit fortjent Mand, var hans Grav, og i denne nedſættedes hans Kiſte af Sangkvartetten „Concordia“ i Forening med den Behrenſke Kvartet.

Bed Graven talte Sognepræſt til Nykirken Herſleb Walnum, der havde valgt ſom Text det Sted af Eſaias: Alt Kjød er Græs og al menneſkelig Herlighed ſom Græsſets Blomſter. Græsſet visner og Blomſterne derpaa falder laſ. I et veltalende og gribende Foredrag talte Sognepræſten herover og bragte diſſe Profetens Ord i Anvendelſe paa den store og berømmelige Hedengangne; men ſom den store Kunſtnerſjæl nu havde forladt ſin jordiffe Hytte, ſaaledes ſvang den ſig nu til de Pauluner, hvor Tonerne flang dybe og ſkønne og imod hvilken den jordiffe Muſik i al ſin Ynde, dog var for Intet at regne.

Efterat Sognepræſt Walnum havde talt blev følgende Sang, ligeledes af Haandværkerforeningens Sangforening, affunget:

Mel. Det ſpredeſ mer og mer.

Det Liv, ſom ſtanſer her, var ſkjønt og
rigt, —
det var fra først til ſidſt en Morgenrøde, —
det var et glødende, dejligt Digt, —
det var vor unge Friheds Førſtegrøde.

De største Drømme, ſom en Sjæl har havt,
og Hjertets dybeſte og beſte Tanker
han tolked i ſin Kunſts Vidunderkraft, —
og nu paa Evighedens Dør han banker.

Hans Livsdaad ham mod Evigheden bar,
— det ideale gaar i Støv ej under. —
Paa Tonens Vinger Vej han frem ſig ſkar, —
han er ej død, — han bare roligt blunder.

Ja hvil i Fred! I Mindets varme Favn
ſom Barn hos Mor Du trofaſt nu ſkal
gjemmes.

Og, Ole Bull, Dit kjendte, kjære Navn
har Evighedens Glands, kan aldrig glemmes.

Olav Lofthus.

Derpaa gik Bjørnstjerne Bjørnson op til Graven og talte, hvorpaa Hr. Bjørnson oplæste et Telegram fra Kunstnerforeningen i Kristiania med Tilføiende, at en Laurbærkrands til Ole Bulls Riste var undervejs.

Derefter traadte Hr. Edvard Grig frem og lagde, efter i nogle anslaaende Ord at have mindet om Ole Bulls berømmelige Toner, en Laurbærkrands paa den nedsænkede Riste.

Sluttelig fremtraadte Skolebestyrer Bendixen, bragte den Hedenfarne den nationale Scenes Tak for hans Virken ogsaa til dens Fremme, og lagde ligeledes en Laurbærkrands paa Risten.

Den uoverskuelige Forsamling opløste sig derpaa taus og stille og vandrede vemodsfuld bort fra denne Grav, hvori var nedsænket de jordiske Levninger af Ole Bull og med ham en hel Poesi.

Foruden en Mangfoldighed af andre Telegrammer af en mere privat Natur er til Ole Bulls Søn Alexander indløbet nedestaaende Telegrammer i Anledning Gaardagen.

Christiania theaters personale bevidner dem sin dybtste sorg ved grundlæggeren af den første norske scene, deres fader, Ole Bulls død. Hvad Ole Bull ofrede for den norske dramatiske Kunst vil stedse mindes med varm Taknemmelighed.

Christiania musikforening nedlægger med dybtstalt i stille vemod sin hyldningskrands paa den af Musikkens genier høitbaarne kunstners grav.

Bjørnstjerne Bjørnsons Tale ved Ole Bulls Grav vil blive refereret af ham selv in extenso og vil indtages i Avisen for imorgen.